

Willy Dolf, president da la sozietad Muntsulej ad igls migiurs da l'ustreia Muntsulej, Elke G. Hallwylwer a Martin Scherrer

FOTO G. R. CANTIENI

Tgea Muntsulej earva las portas

■ (anr/grc) Oz vignan a Maton aviertas las portas digl bietg polivalent Tgea Muntsulej. Ple ca dus ons lavur intensiva da planisaziùn a finaziaziùn en ieus ordavànt a que gi da feasta. Tge ca resta suainter blearas experienzas positivas a pocas negativas segi igl plascher da stger scriver egn toc istorgia da Maton, e scret an egn comunicaziùn da pressa. Que plascher degi vagnir partgieu cun tut las cumembras a cun tut igls cumembers da la sozietad, cun igls donateurs privats ad uffizials a cun tut igls indigens. Sper l'ustreia Muntsulej apartegna que bietg polivalent ear la comezialisaziùn directa da products agrars regiunals, egn liac d'infurmaziùn par la Muntogna da Schons Reka (Reisekasse Schweiz) sco ear spazi par santupadas da la giuvantegna a da las uniùns. Igl giast po ear s'infurmar a là davart las purschidas turisticas da la regiùn da vacanzas Muntogna da Schons/Val Schons.

Da l'istorgia

La sozietad Muntsulej e vagnida fundada

igls 30 da marz 2002 suainter lavur intensiva d'egna pintga grupa da lavur, cun igl president vischnànca *Willy Dolf* agl timùn. «Blearas geadas e'gl sto stantus, a vess igl ple bugent fiers la fòltsch agl tganvo», raporta el anviers l'anr. Igl fatg ca que project segi vagnieu undro cun igl premi naziunal «Die goldene Lerche» vegi stimulo el da manar a fegn que project cun investar bleara energia. La Tgea Muntsulej focusseschi quater fegnamiras: Igls bagns purils den vagnir rinforzos; migliurar l'utilisaziùn digls litgs par giasts sen la Muntogna da Schons; stgafir egn existenza par egn famiglia sco ear par migliurar l'infrastructura da la vischnànca. La realisaziùn da que nov liac da santupada degi betga igl davos promover igl contact da carstgàntier carstgànt a digls giasts tigls indigens. Cun igls migiurs *Martin Scherrer* ad *Elke G. Hallwylwer* e *Willy Dolf* parschuadiu dad aver cato fetg bùns ustiers. Sen la dumonda da l'anr, tge ca segi sia spezialitad da cuschnar, à Martin Scherrer betga lieu or cuagl marmugn ad à me getg: «Gliez se jou betga gir, jou lastg me gir ca jou cuschneg tut cun amur.»

Sulegl egn bùn tant da l'energia

La Tgea Muntsulej e egn inovativ bietg da len. Ella e repartgida an egn spazi public segl plàntaragn ad egn spazi privat sen l'amprema ulzada. Là satgata ear egn abitaziùn da tres tgombas sco ear egn tgombra par giasts. Agl zenter da l'ustreia satgata la «fuina». La radiaziùn digl sulegl vean transformada directameing an energia da scaldar, ascheia ca egn stgòldamaint cunvenziunal e betga nezzari. L'energia solara vean utilisada passivameing. An l'ustreia e vagnida instalada egn pegna da «pellets» ca produtgescha la calira restanta. Pellets en batgetas da stealas a rasgem, en 5 – 10 millimeters lùngas ad en vagnieus pressagieus cun òltas temperaturas, sainza mieds supplementars.

L'avertura à liac oz a las 11.30 cun indigens a giasts anvidos. Quell'ocurenza vean ambalida cun plets, cun egn cuntribuziùn musicala digls ple giuvens a cun apero. La sera vean l'ustreia Muntsulej ad easser aviarta a las 20.00 par tut quellas a quels da Schons.